

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “27” серпня 2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціальна психологія
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Курс/семестр	1 / 2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу. Курс з соціальної психології є цілісною системною репрезентацією сучасного бачення предмету, завдань, структури та основних проблем «Соціальної психології» як галузі психологічної науки. Зміст дисципліни складають узагальнені знання про психологічні особливості соціального буття людини, закономірності становлення соціально-психологічної реальності, її структуру, механізми розвитку та функціонування.

Метою вивчення курсу «Соціальна психологія» є формування в студентів системи знань з історії розвитку та актуальних напрямків сучасної соціальної психології, її основних понять та категорій, сфер дослідження та їх практичного застосування; вмінь та навичок необхідних в практичній діяльності соціального працівника.

Завдання курсу:

1. Формування у студентів теоретичних знань із соціальної психології.
2. Ознайомлення майбутніх соціальних працівників зі знаннями сучасної соціальної психології, які б сприяли їх професійному становленню, самоактуалізації та самореалізації.
3. Оволодіння навичками знаходити адекватні способи вирішення проблем, що виникають в комунікативній, професійній, організаторській сферах міжособистісних і міжгрупових взаємодій.
3. Стимулювання творчої активності в ході самостійної роботи та виконання науково-дослідних завдань.

Компетентності

СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

СК-4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

СК-12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

СК-22. Здатність оперативно вирішувати нестандартні (кризові) ситуації і вживати заходи адекватні ситуації в межах своїх повноважень.

Програмні результати навчання (мають співпадати з матрицею ОП)

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих

обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

РН 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

РН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

РН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

РН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

РН 22. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

РН 24. Організовувати та здійснювати, спрямовані на розвиток батьківського потенціалу навчання батьків розуміти потреби дітей та добирати способи задоволення потреб дітей відповідно до їх віку та індивідуальних особливостей, методи ненасильницького дисциплінованого впливу на дітей з метою запобігання вилучення дітей із сім'ї в межах повноважень.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Предмет, завдання та структура соціальної психології	- знати основні терміни та поняття соціальної психології на рівні відтворення, тлумачення й використання у професійній і повсякденній діяльності; - розуміти теоретичні засади соціальної психології як наукової дисципліни, її предмет, структуру та завдання;	тести, питання для обговорення укладання глосарію
2.	Становлення та історія розвитку соціальної психології як науки.	знати: основні етапи становлення соціальної психології, особливості зміни її предмету на різних історичних етапах, класифікацію соціальних проблем;	питання для обговорення
3.	Методологія і методи соціальної психології. Характеристика методів, що використовуються в соціальній роботі.	знати: вимоги, що ставляться до методів соціальної психології, систему методів соціальної психології; особливості використання методів соціально-психологічного дослідження; класифікацію методів соціально-психологічної діагностики, що використовуються в соціальній роботі, їх характеристику; уміти: обирати методики діагностики адекватні завданням соціальної роботи в сучасному соціумі; володіти навичками застосування методів діагностики в процесі розв'язання	питання для обговорення, тестові завдання, робота з методиками

		професійних завдань	
4.	Соціально-психологічні проблеми особистості	знати: соціально-психологічні теорії особистості; соціально-психологічні орієнтири дослідження особистості; вікові кризи життя і процес соціалізації індивіда; уміти: визначати соціально-психологічні особливості особистості; здійснювати аналіз розвитку особистості в змінному соціальному оточенні з врахуванням феномену соціалізації індивіда	питання для обговорення; робота з методиками
5.	Особистість у групі	знати: специфіку входження особистості в групу; індивідуальні особливості людини і зовнішні поведінкові вияви; розуміти статусно-рольові характеристики особистості; чинники соціальної напруженості; уміти: визначати соціально-психологічні якості особистості для майбутньої професійної діяльності;	питання для обговорення; ситуаційні завдання
6.	Спілкування як соціально-психологічний феномен	знати: основні характеристики спілкування та його функції; соціокультурні аспекти спілкування; стратегії конфліктного спілкування. володіти: соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу;	тестові завдання; портфоліо видів спілкування; практичні вправи з технік ефективного спілкування
7.	Соціальна комунікація і міжособистісна взаємодія	знати: принципи та особливості міжособистісної взаємодії; характеристику основних методів діагностики міжособистісних і групових відносин; уміти: взаємодіяти та комунікувати з іншими, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності;	питання для обговорення; тести
8.	Мала група в контексті соціальної психології. Динамічні характеристики малої групи.	знати: соціально-психологічні характеристики малої групи; класифікацію малих груп; динаміку групоутворення; механізми групової динаміки; стилі лідерства і керівництва уміти: визначати лідерські якості особистості	питання для обговорення;
9.	Психологія великих соціальних груп і масових явищ.	знати: зміст дефініцій «великі соціальні групи», «масові явища» у великих групах та критерії їх вивчення; уміти: виявляти і вирішувати	питання для обговорення; презентації; ситуаційні задачі

	соціально-психологічні проблеми особистості у великих і малих групах; визначати головні характеристики великих соціальних груп.	
--	---	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	15
Тестування	10
Самостійна робота	5
Контрольна робота	20
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські заняття		5				5							5					
Тестування					5										5			
Самостійна робота														5				
Контрольна робота																20		
Екзамен																	50	50
Всього за тиждень		5			5	5							5	5	5	20	50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ануфрієва Н., Зелінська Т., Єрмакова Н. Соціальна психологія : навч. посіб. для ст-ів вузів. К. : Каравела, 2011. 296 с. Бабаян Ю. Соціальна психологія. Хрестоматія: навчальний посібник. Миколаїв: Іліон, 2017. 286 с. Власова Є. Соціальна психологія організацій та управління: підручник. К: Центр навчальної літератури. 2019. 396 с. Волянська О., Ніколаєвська А. Соціальна психологія: навч. посіб. К.:Знання, 2008.275 с. Кононець М. Психологія лідерства : навч.посібник / за заг. ред. О. Винославської. К.: КВІЦ, 2020. 252 с. Лебон Г. Психологія мас. Перекл. Я. Мишанич. К. : Видавничий союз «Андронум», 2021. 136 с. Менегетті А. Психологія лідера. Київ: Видавництво НФ «Антоніо Менегетті», 2019. 342 с Москаленко В. Соціальна психологія: підручник. Вид. 2- ге, виправлене та доповнене К.: Центр учбової літератури, 2008. 688 с. 	

9. Орбан-Лембрик Л. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. Чернівці : Книги - XXI, 2010. 528 с.
10. Орбан-Лембрик, Л. Соціальна психологія у 2-х кн. : підручник. Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування. Чернівці : Книги -XXI, 2010. 464 с.
11. Орбан-Лембрик, Л. Соціальна психологія у 2-х кн. : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. Чернівці : Книги - XXI, 2010. 464с.
12. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностаї, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ : Талком, 2018. 580 с.
13. Поліщук В. Соціальна психологія : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2021. 217 с.
14. Соціальна психологія в Україні : довідник / за ред. М. М. Слюсаревського ; упоряд. І. Ревера, С. Фіськович ; Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Талком, 2019. 324 с.
15. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н.Воляннюк, Г.Ложкін, О.Винославська, І.Блохіна, М.Кононець, О.Москаленко, О. Боковець, Б.Андрійцев. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
16. Слюсаревський М., Хазратова Н. Теоретичні напрями соціальної психології : підручник. Л: Львівська політехніка, 2020. 104 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Тимків Лідія Степанівна
Контактна інформація викладача	+380667808036 lidia.tymkiv@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Академічна доброчесність: чікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного

	університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час занять	Ціяти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf
Додаткові бали	Студент має можливість отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf »
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно – Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Викладач

Тимків Л.С.